

Palau 100

Magdalena Kožená
& Sir Simon Rattle

Divendres, 18.10.19 – 20 h
Sala de Concerts

“Foguerada” (fragment)

“De matinada diràs que ni al profeta més fals se li cremen els ulls,
que una terra no és l’himne, que «nosaltres» no és res, no,
que una terra és la gent, que una terra és els llibres.”

—*Amor a la brega*, 2018

Blanca Llum Vidal

Magdalena Kožená & Sir Simon Rattle

Magdalena Kožená, *mezzosoprano*

Sir Simon Rattle, *piano*

Giovanni Guzzo, *violí*

Rahel Maria Rilling, *violí*

Amihai Grosz, *viola*

Dávid Adorján, *violoncel*

Kaspar Zehnder, *flauta*

Andrew Marriner, *clarinet*

I PART

Ernest Chausson (1855-1899)

Chanson perpétuelle, op. 37 (veu, quartet de corda, piano) 7'

Ígor Stravinsky (1882-1971)

Three songs from Shakespeare (veu, flauta, clarinet, viola) 8'

Richard Strauss (1864-1949)

Drei Lieder der Ophelia, op. 67 (veu i piano) 9'

Maurice Ravel (1875-1937)

Chansons madécasses (veu, flauta, violoncel, piano) 15'

II PART

Johannes Brahms (1833-1897)

Fünf Ophelia-Lieder (veu i quartet de cordes) 5'

Zwei Gesänge, op. 91 (veu, viola, piano) 12'

Leoš Janáček (1854-1928)

Říkadla (veu, clarinet, piano) 9'

Antonín Dvořák

Sis cançons (arranjades per Duncan Ward) (tota l'orquestra) 14'

Ma pisen zas mi laskou zni

Siroke rukavy

Me srdce casto

Zalo dievca

Když mne stará matka

Struna naladena

“Si tu ets música, què et fa escoltar-la trist?”

El lied és, sobretot, veu i piano; també ho són els gèneres sorgits arreu seguint-ne el model. Ja als seus inicis a Alemanya, però, s’hi van afegir ocasionalment altres instruments; el segle XX va veure com s’experimentava amb altres formacions per acompanyar la veu, i el segle XXI viu amb naturalitat que la cançó no sempre sigui veu i piano.

Un dels eixos del programa d’avui és la varietat de timbres que s’aniran sumant al de la veu: hi haurà piano, hi haurà cordes, hi haurà fustes. Els altres dos eixos, els marquen els poemes triats pels compositors: un n’és l’origen popular dels versos; si més no, la seva inspiració popular. L’altre, una figura fonamental de la literatura europea: William Shakespeare. Tots dos eixos s’encreuen en un punt, en un personatge: Ofèlia.

L’última obra que va completar Ernest Chausson abans de morir als 44 anys és la *Chanson perpétuelle* que obre el programa, on sentim una jove seduïda i abandonada que se suïcidarà negant-se d’aigua (una nova Ofèlia?). Malgrat prescindir de les estrofes més sensuals del poema de Charles Cross, Chausson aconsegueix de transmetre’n la profunda tristesa i l’estret vincle entre l’amor i una mort que la jove imagina com l’última abraçada

de l’amant. El compositor va fer tres versions de la seva cançó: per a veu i orquestra, per a veu i piano i la que escoltarem avui, per a veu, piano i quartet de corda.

Trobarem Ofèlia a la part central del recital. Els cinc *lieder* de Johannes Brahms, que recullen els textos que canta la jove a l’escena 5 de l’acte IV de *Hamlet*, són en realitat música incidental per a una de les representacions de l’obra que sovintejaven a Alemanya des que les traduccions d’August von Schlegel havien difós Shakespeare. Les cançons que canta la trasbalsada Ofèlia, procaces quan fan al·lusió a la relació amb Hamlet, de dol quan es refereixen a la mort del pare, són cançons populars, i així ho reflecteix Brahms tant a les melodies com al senzill acompanyament de les seves peces, que escoltarem en l’arranjament per a veu i quartet de cordes d’Aribert Reimann.

Gairebé cinquanta anys més tard, el 1918, Richard Strauss va compondre el seu cicle d’Ofèlia, tres cançons que recullen aproximadament els mateixos textos que les de Brahms, en la traducció de Karl Simrock. El personatge de Brahms, vist amb les ulleres del Romanticisme, és l’ideal de dona fràgil; el d’Strauss, després dels canvis experimentats per la societat al tombant del segle XX, després de *Salome* i *Elektra*, és una dona més conscient dels seus conflictes, que es reflecteixen clarament en la música del compositor, l’única obra per a veu i piano que escoltarem avui.

Els textos de *Three songs from William Shakespeare*, els va triar Igor Stravinsky de tres obres diferents: el primer és el Sonet VIII (del qual manllevo per al títol d’aquest comentari el primer vers, en la traducció de Joan Triadú), el segon prové de *The tempest* i el tercer de *Love’s labour’s lost*. Compost el 1953, aquest cicle amb acompanyament de flauta, clarinet i viola, tres instruments que canten amb la veu, és una de les primeres obres serialistes d’Stravinsky, un cop acabada la seva etapa neoclàssica; o potser hauríem de parlar de transició, perquè el compositor interpreta lliurement les regles del serialisme adaptant-les al seu bagatge i la seva manera d’entendre la música.

Encara a la primera part, Maurice Ravel ens obrirà la porta a la música tradicional. L’encàrrec d’escriure una obra per a veu, piano, flauta i violoncel li va arribar mentre llegia les *Chansons madécasses* d’Évariste de Parry, i va trobar que l’exotisme dels textos s’adeia amb les possibilitats expressives dels instruments i amb el seu interès musical per les cultures exòtiques. Les cançons tenen una aroma clarament orientalista, però fa de mal dir fins a quin punt és malgaixa: Parry sostenia que havia traduït cançons populars recollides a Madagascar, però el cas és que no hi va viatjar mai (almenys s’havia criat en una altra colònia francesa, l’illa de la Reunió); per la seva banda, Ravel no va anar mai tampoc a Madagascar i si en va conèixer la música devia ser a París, a través d’algun músic nadiu.

Després de les cançons d’Ofèlia, Brahms ens situa definitivament al terreny de la cançó tradicional amb un altre exemple del seu mestratge en la reinterpretació de la música més (aparentment) humil: *Geistliches Wiegenlied*, el segon dels seus exquisits *Gesänge* per a veu, piano i viola, on la melodia de la nadala alemanya *Joseph, lieber Joseph mein* s’entrellaça amb la seva pròpia

música per al *Cantarcillo de la Virgen* de Lope de Vega.

Říkadla ens remet a una de les passions de Leoš Janáček, la música tradicional; va compondre aquesta primera versió del cicle quan duia gairebé quaranta anys investigant i recollint el folklore moravià (poc després l’ampliaria en una versió per a cor i un conjunt de deu instruments). Les vuit cançons de *Rimes per a infants*, per a veu, piano i clarinet, són molt breus, la majoria no arriben al minut; perquè ens fem una idea del món infantil i rural en què ens endinsarem, hi trobarem el casament d’una remolatxa, una aranya teixint el fil per sargir uns pantalons estripats o una vaca gaudint de la música amb el fill de l’escorxadador.

“Un dels eixos del programa d’avui és la varietat de timbres que s’aniran sumant al de la veu (...)”

Finalment, els vuit músics sobre l’escenari tocaran junts l’última obra del programa, un encàrrec de Magdalena Kožená al jove compositor i director britànic Duncan Ward. Ward ha arranjat sis cançons d’Antonín Dvořák per a veu i piano, extretes dels cicles *Xiprers*, *En to popular* i *Cançons gitanes*, entre les quals la preciosa *Když mne stará matka* (Quan ma vella mare m’ensenyava a cantar).

Aquell any...

1885

Música

Johannes Brahms escriu les *Zwei Gesänge für eine Altstimme mit Bratsche und Klavier*, dues cançons per a contralt, amb acompanyament de viola i piano.

Història

El rei Leopold II de Bèlgica obté personalment el domini de l'Estat Lliure del Congo (avui República Democràtica del Congo), que explotarà de manera atroz fins al 1908.

Art

Ilià Repin pinta *Ivan el Terrible i el seu fill*, un quadre a l'oli que actualment es pot veure a la Galeria Tretyakov de Moscou.

Cultura

Es publica *Germinal* d'Émile Zola, una novel·la que retrata una vaga de miners a França i que acabarà convertint-se en l'obra més coneguda de l'autor.

Ciència

El químic i microbiòleg Louis Pasteur administra la vacuna contra la ràbia per primera vegada en un ésser humà, Joseph Meister, un nen de 9 anys.

1898

Música

Ernest Chausson comença la *Chanson perpétuelle*, una obra per a soprano i acompanyament d'orquestra, o de quintet amb piano, basada en un poema de Charles Cros.

Història

Elisabet de Baviera, emperadriu d'Àustria i reina d'Hongria, coneguda popularment amb el nom de Sissi, és assassinada a Ginebra per l'anarquista italià Luigi Lucheni.

Art

Joaquim Mir pinta *La catedral dels pobres*, una pintura a l'oli on es veu un grup de captaires a l'exterior del temple de la Sagrada Família.

Cultura

Neix a Riga (Letònia), aleshores territori de l'Imperi rus, el director i teòric del cinema Serguei Eisenstein. De la seva producció destaca especialment la pel·lícula *El cuirassat Potemkin*.

Ciència

Dos químics europeus, l'escocès William Ramsay i l'anglès Morris Travers, descobreixen tres nous elements de la taula periòdica. Són els gasos criptó, neó i xenó.

1926

Música

Ravel finalitza les *Chansons madécasses* (Cançons de Madagascar), tres cançons per a mezzosoprano (o baríton), flauta, violoncel i piano, a partir de textos d'Évariste de Parny.

Història

Neix a la localitat de Birán, a l'est de l'illa de Cuba, l'advocat, polític i militar Fidel Castro, que acabaria esdevenint primer ministre i president d'aquell país.

Art

S'inaugura el nou edifici de la Bauhaus a la ciutat de Dessau, obra de l'arquitecte Walter Gropius, i ràpidament esdevé una icona de l'arquitectura alemanya moderna.

Cultura

L'escriptora sarda Grazia Deledda guanya el Premi Nobel de Literatura "*pels seus escrits idealistes inspirats, que amb claredat plàstica descriuen la vida de la seva illa natal*".

Ciència

Mor a l'edat de 71 anys, a la seva casa del carrer del Notariat de Barcelona, el científic, metge, biòleg, veterinari i filòsof Ramon Turró.

1953

Música

Igor Stravinsky completa un petit cicle de cançons en anglès titulat *Three songs from William Shakespeare*, per a mezzosoprano amb acompanyament de flauta, clarinet i viola.

Història

Ióssif Stalin, que havia estat el màxim mandatari de la Unió Soviètica des del 1929, mor a l'edat de 74 anys, a causa d'una hemorràgia cerebral.

Art

S'inaugura en un turó de la ciutat colombiana de Cali el *Monument a Crist Rei*, una estàtua de 40 metres d'altura, obra d'Alideo Tazzioli Fontanini.

Cultura

El parisenc Théâtre de Babylone acull l'estrena d'*En attendant Godot* (Tot esperant Godot) de Samuel Beckett, una de les obres emblemàtiques del teatre de l'absurd.

Ciència

El científic nord-americà James Dewey Watson i l'anglès Francis Crick fan públic, a través d'un article a la revista «Nature», el descobriment de l'estructura de l'ADN.

Pere-Andreu Jariod
Divulgador

Biografies

Magdalena Kozena, mezzosoprano

Nascuda a Brno (Txèquia), estudià cant i piano al Conservatori de la seva ciutat i a Bratislava. Ha rebut premis al seu país i a l'estranger, culminats amb el Concurs Internacional Mozart a Salzburg (1995).

El 1999 signà contracte amb DG i publicà el primer àlbum d'àries de Bach amb el segell Archiv. El seu primer enregistrament de recitals (Dvořák, Janáček i Martinů) va aparèixer el 2001 i fou guardonat amb el Premi Gramophone. Nomenada artista de l'any 2004 per «Gramophone», ha guanyat el Premi Echo, Record Academy Award de Tòquio i Diapason d'Or, entre d'altres. El 2017 inicià una relació de llarga durada amb el segell holandès Pentatone; el 2019 hi publicà *Il giardino dei sospiri*, amb fragments de cantates sobre l'amor tràgic (Händel, Leo, Marcello, Gasparini, Vince i Sarro), amb el clavicembalista Václav Luks i el Collegium 1704.

Ha treballat amb C. Abbado, P. Boulez, G. Dudamel, J. E. Gardiner, B. Haitink, N. Harnoncourt, M. Jansons, Ch. Mackerras i R. Norrington. I en recital amb els pianistes D. Barenboim, Y. Bronfman, M. Martineau, A. Schiff i M. Uchida, al Carnegie Hall, Wigmore Hall, Alice Tully Hall, Concertgebouw d'Amsterdam i els festivals d'Aldeburgh, Edimburg i Salzburg...

Ha practicat la interpretació amb criteris històrics amb els English Baroque Soloists, Gabrieli Consort and Players, Il Giardino Armonico, Les Musiciens du Louvre, La Cetra Barockorchester, Orchestra of the Age of Enlightenment, Orquestra Barroca de Venècia i Le Concert d'Astrée. També és sol·licitada com a solista per les filharmòniques de Berlín, Viena i la República Txeca, així com les orquestres de Cleveland, Filadèlfia i Royal Concertgebouw.

En òpera ha interpretat Zerlina (*Don Giovanni*) al Salzburger Festspiele (2002), on tornà el 2013 com a Idamante, que també ha cantat a Glyndebourne, Berlín i Lucerna. Va debutar al Met de Nova York el 2003 com a Cherubino (*Le nozze di Figaro*) i des d'aleshores hi és convidada habitual. També ha cantat l'Oktavian (*Der Rosenkavalier* de R. Strauss), *Carmen* de Bizet, *Médée* de Charpentier i *Juliette* de Martinů, entre d'altres.

El 2017 va fer una gira sobre música flamenca i Barroc espanyol amb Private Musicke i Antonio El Pipa i la Compañía de Flamenco. A principis del 2018 en va fer una sobre heroïnes barroques amb E. Haim i Le Concert d'Astrée.

Va ser nomenada Chevalier de l'Ordre des Arts et des Lettres pel govern francès el 2003.

Sir Simon Rattle, director

Nascut a Liverpool, va estudiar a la Royal Academy of Music de Londres. Va ser director principal i assessor artístic de l'Orquestra Simfònica de la Ciutat de Birmingham (1980-1998) i director musical a partir del 1990. A Berlín fou director artístic i titular de la Berliner Philharmoniker (2002-2018). És director musical de l'Orquestra Simfònica de Londres des del 2017.

Té més de setanta enregistraments i nombrosos premis internacionals. Amb EMI ha gravat la *Simfonia dels Salmes* d'Stravinsky (Grammy 2009 a la millor interpretació coral), *Simfonia Fantàstica* de Berlioz, *L'enfant et les sortilèges* de Ravel, *El tren-canous* de Txaikovski, la *Simfonia núm. 2* de Mahler i *La consagració de la primavera* d'Stravinsky. A partir del 2014 col·labora amb el segell Berliner Philharmoniker Recordings, amb àlbums dedicats a cicles simfònics de Beethoven, Schumann i Sibelius. Els CD més recents inclouen *Pelléas et Mélisande* de Debussy, *Remembering* de Turnage, així com Ravel, Dutilleux i Delage en Blue-ray i DVD amb l'LSO Live.

Molt interessat en l'educació musical, juntament amb la Berliner Philharmoniker van obrir nous camins amb un programa educatiu propi, distingit amb diversos premis. Van ser nomenats Ambaixadors Internacionals de la UNICEF el 2004, primer conjunt artístic amb aquesta dis-

tinció. Nomenat Cavaller el 1994, es convertí en membre de l'Orde del Mèrit de Sa Majestat la Reina el 2014 i el 2018 fou condecorat amb l'Orde del Mèrit de Berlín. El 2019 ha estat distingit amb la Freedom of the City of London.

El 2013 va iniciar residència a l'Osterfestspiele de Baden-Baden, i hi ha ofert música de Puccini, Richard Strauss, Berlioz, Wagner... Al Salzburg Osterfestspiele ha dirigit produccions de *Fidelio*, *Così fan tutte*, *Peter Grimes*, *Pelléas et Mélisande*, *Salome* i *Carmen*, entre d'altres. També ha dirigit *Der Ring des Nibelungen* amb la Berliner Philharmoniker al Festival d'Ais de Provença i més recentment a la Deutsche Oper de Berlín i Wiener Staatsoper. Igualment, ha dirigit títols operístics russos i contemporanis.

Rattle manté relacions de llarga durada amb les principals orquestres de Londres, Europa i els EUA (Los Angeles Philharmonic, Boston Symphony, i més recentment amb la Philadelphia Orchestra). Dirigeix habitualment la Wiener Philharmoniker, amb la qual ha enregistrat la integral de *Simfonies* i *Concerts per a piano* de Beethoven amb Alfred Brendel, i també és artista principal de l'Orchestra of the Age of Enlightenment, així com patró fundador del Birmingham Contemporary Music Group.

Giovanni Guzzo, violí

Nascut a Veneçuela, és solista, músic de cambra i director d'alguns conjunts destacats. Alumne de M. Hasson, estudià amb beca a la Royal Academy of Music de Londres, on es graduà amb matrícula d'honor i recentment hi ha esdevingut un dels professors de violí més joves. Té nombrosos premis: Medalla d'Or del Festival de Música de Marlow i el Premi PROMIS de la London Symphony Orchestra, entre d'altres.

Debutà en solitari amb la Royal Philharmonic Orchestra i actua sovint en sales i festivals del màxim prestigi, com el Wigmore Hall, Lincoln Center de Nova York, BBC Proms de Londres i festivals de Salzburg i Verbier; amb S. Rattle, I. Fischer, S. Bychkov, H. Blomstedt, R. Goebel, P. Eötvös, J. Mena... En música de cambra ha treballat amb J. Bell, M. Argerich, M. Perényi, D. Hope, G. Takács-Nagy i els quartets Maggini i Takacs.

Apareix sovint en directe per ràdio i televisió. Ha estat el més jove solista convidat al Fòrum Econòmic Mundial de Davos. El seu últim enregistrament, la integral de *Sonates* d'Ysaÿe, per a violí solista (Rubicon Classics), ha estat aclamat internacionalment.

Toca un violí Gennaro Gagliano del 1759, cedit en préstec, i un arc de T. Baker, concedit per J&A Beare.den, enregistrat per a Deutsche Grammophon.

Rahel Maria Rilling, violí

Nascuda a Stuttgart, va començar a fer classes de violí als 4 anys. Va estudiar amb W-D. Streicher a Stuttgart, Y. Kless a Tel Aviv, M. Mücke a Berlín i N. Chastain a Zuric.

Va liderar la secció de segons violins de la Norddeutsches Rundfunk Sinfonieorchester d'Hamburg en el període 2005-2008. Des del 2008 és concertino del Bach-Collegium d'Stuttgart, Kammersymphonie de Berlín i Oregon Bach Festival. El 2010 va ser convidada de l'Orquestra Filharmònica de Berlín.

A més de nombrosos projectes de música de cambra, toca com a solista amb la Sinfonica de Milà, Stuttgarter Kammerorchester, NDR d'Hamburg i Südwestdeutsche Philharmonie Konstanz. Ha actuat sovint amb l'Orquestra Sinfònica Simón Bolívar i fa classes a nens veneçolans.

És convidada habitual a festivals de música de cambra per tots els Estats Units, l'Amèrica del Sud, Europa i l'Àsia. El 2006 fundà el Festival de Música de Cambra a Hohenstaufen.

A més del repertori clàssic, també s'ha diversificat cap al jazz, el pop i la música electrònica. Forma part del quartet de corda Die Nixen.

Toca un violí Tomaso Belestrieri, de Cremona, del 1767. Viu a Berlín, Alemanya.

Amihai Grosz, viola

Després del violí, es va passar a la viola als 11 anys. A Jerusalem va tenir com a professor D. Chen, T. Zimmermann a Alemanya i H. Taub a Tel Aviv. Molt jove va rebre diversos guardons i premis i entrà al Centre Musical de Jerusalem.

Membre fundador del Quartet Jerusalem fins avui, és violista principal de la Berliner Philharmoniker i treballa com a solista i músic de cambra amb Y. Bronfman, M. Uchida, D. Barenboim, J. Jansen, J. Rachlin i T. Sokhiev, entre d'altres. Ha actuat al Concertgebouw d'Amsterdam, Tonhalle de Zuric, Wigmore Hall de Londres i Philharmonie de Luxemburg, i festivals d'arreu (Música de Cambra de Jerusalem, d'Utrecht i West Cork, i a Schleswig-Holstein, Evian, Verbier i Delft, BBC Proms...).

Enguany actuarà amb l'Orquestra Simfònica Nacional Danesa, sota la direcció d'A. Vedernikov, Orchestre d'Auvergne i R. Fores i la Filharmònica de Berlín, sota la batuta de Z. Mehta, a més de col·laboracions de cambra amb J. Jansen & Friends, D. Kashimoto, J. Steckel, C. Bohorquez i E. le Sage, entre d'altres.

També comparteix amb el pianista Sunwook Kim un CD sobre Schubert, Partós i Xostakóvitx, que publicaran el 2020 (Alpha).

Toca una viola Gaspar-da-Salò del 1570.

David Adorján, violoncel

Nascut a Colònia (1972), començà els estudis de violoncel als 5 anys i després amb J. Polásek, F. Helmerson i H. Schiff. El 1999 esdevingué violoncel·lista principal de la Deutsches Symphonie-Orchester de Berlín.

Com a solista ha ofert concerts amb orquestres destacades d'Alemanya, Itàlia, França, Turquia, Àustria, el Japó i l'Amèrica del Sud, amb els directors Ch. Hogwood, M. Gielen i M. Jansons.

En música de cambra ha col·laborat amb R. Capuçon, A. Avital, J. Widmann, A. Grosz, A. Treutler, S. Rattle i M. Kožená.

Juntament amb la seva dona, Rahel Maria Rilling, dirigeix el Festival de Música de Cambra de Hohenstaufen, que l'any 2016 celebrà el desè aniversari.

Ha treballat per a segells radiofònics i discogràfics: CPO, Thorofon i Hänssler Classic.

Impartí classes a la Universitat de les Arts de Berlín del 2004 al 2016.

Toca un violoncel Carlo Giuseppe Testore del 1697.

Kaspar Zehnder,
flauta

Nascut a Riggisberg (Suïssa), estudià a Berna amb H. Indermühle (flauta) i E. Körner (direcció), i a l'European Mozart Academy amb Ch. Dutoit, entre d'altres.

És el director artístic del festival Murten Classics des del 1999, de l'Orquestra Simfònica de Biel Solothurn des del 2012 i de l'Orquestra Filharmònica de Hradec Králové (Txèquia) des del 2018. Dirigeix formacions arreu d'Europa i col·labora amb solistes destacats (P. Kopatxinskaia, S. Katchatryan, V. Hagner...). El 2018 participà a La Folle Journée de Tòquio.

Actua sovint a festivals com a músic de cambra i solista, com en el CD *Soirée Magdalena Kožená & Friends* per a Pentatone.

La temporada 2019-20 farà concerts al Lincoln Center i a La Scala. Durant l'Any Beethoven dirigirà *Fidelio* a Biel i la *Missa Solemnis* amb el Cor Filharmònic de Brno. Té previst un cicle Prokófiev amb la pianista C. Huangçi i l'estrena mundial de *Barbablava* de Bartók (versió de cambra d'E. Klope).

Apassionat en la investigació, assolí un gran èxit amb el primer enregistrament d'obres simfòniques de Robert Radecke, i el CD *Weisse Rose* d'U. Zimmermann, sota la seva direcció, rebé el Premi Armel a la Millor Producció 2017.

Andrew Marriner,
clarinet

Fill de Sir Neville Marriner, fou corista al King's College de Cambridge, estudià clarinet a Hannover i formà el quintet de vent Albion Ensemble. Clarinet principal de la London Symphony Orchestra (1986-2019) i de l'Academy of St. Martin in the Fields fins al 2008, com a solista té una carrera d'abast mundial i es relaciona amb els grans noms de l'escena musical. Ha interpretat estrenes absolutes de compositors actuals (J. Tavener, D. Muldowney, D. Weiland...). En repertori de cambra ha ofert els *Quintets per a clarinet* de Mozart, Brahms i Schubert.

Té nombrosos enregistraments amb l'LSO i l'Academy of St Martin in the Fields, el repertori principal per a clarinet solista i de cambra i participa en retransmissions de la BBC. Amb l'LSO interpreta bandes sonores: *Amadeus*, *Braveheart*, *Star Wars*, *Harry Potter*...

Professor de la Guildhall School Royal Academy of Music i participa en jurats, el 2018 participà com a professor a la Colburn School i a la Music Academy of the West, i interpretà el *Concert* de Mozart amb Los Angeles Chamber Orchestra, a més d'una gira per Nova York, el Japó, Tailàndia, Corea i la Xina, i d'altres a Europa.

És Artista Buffet Crampon i Artista D'Adario Woodwinds.

Palau de la Música Catalana

Temporada 2019-2020

Palau Grans Veus Lied

Christian Gerhaher & Gerold Huber,

Lieder de Schubert i Schumann amb Philippe Jaroussky,

Ad una stella amb Sonya Yoncheva

Palau Grans Veus Barroc

Jakub Józef Orłowski & Il Pomo d'Oro,

Vivaldi amb Cecilia Bartoli & Les Musiciens du Prince,

Tresors del Barroc amb Philippe Jaroussky

On la música et transforma

Abonament Palau Grans Veus Barroc (3 concerts) a partir de 109 euros.
Descomptes per a menors de 35 anys, grups i packs a mida d'entrades.
Consulta tota la programació a www.palaumusica.cat.

Més informació: 93 295 72 07 | taquilles@palaumusica.cat

Textos

Ernest Chausson

Chanson perpétuelle

Charles Cros

Bois frissonants, ciel étoilé,
Mon bien-aimé s'en est allé,
Emportant mon coeur désolé.

Vents, que vos plaintives rumeurs,
Que vos chants, rossignols charmeurs,
Aillent lui dire que je meurs.

Le premier soir qu'il vint ici,
Mon âme fût à sa merci,
De fierté je n'eus plus souci.

Mes regards étaient pleins d'aveux,
Il me prit dans ses bras nerveux,
Et me baisa près des cheveux.

J'en eus un grand frémissement,
Et puis, je ne sais plus comment,
Il est devenu mon amant.

Je lui disais: Tu m'aimeras
Aussi longtemps que tu pourras.
Je ne dormais bien qu'en ses bras.

Mais lui, sentant son coeur éteint,
S'en est allé, l'autre matin
Sans moi, dans un pays lointain.

Puisque je n'ai plus mon ami,
Je mourrai dans l'étang parmi
Les fleurs sous le flot endormi;

Sur le bord arrivée, au vent,
Je dirai son nom en rêvant
Que là je l'attendis souvent.

Cançó, per a veu i orquestra. 1898

Cançó perpétua

Boscós tremolosos, cel estrellat,
el meu estimat se n'ha anat,
emportant-se mon cor desolat.

Vents, que els vostres rumors planyívols,
que els vostres cants, rossinyols encisadors,
vagin a dir-li que em moro.

La primera nit que vingué,
la meva ànima fou a la seva mercè,
ja no m'importà la dignitat.

Les meves mirades s'ompliren de consentiment,
em prengué entre els seus braços nerviosos,
i em besà prop dels cabells.

Em va agafar una gran tremolor
i després, no sé com,
es convertí en el meu amant.

Li deia: m'estimaràs
tot el temps que podràs.
I només dormia bé als seus braços.

Però ell, sentint apagat el seu cor,
se n'anà l'altre matí
sense mi, a un país llunyà.

Ja que no tinc el meu amic,
em moriré entre les flors de l'estany,
sota l'aigua adormida.

Arribada a la ribera, cridaré
el seu nom al vent, somniant
que allà el vaig esperar sovint.

Igor Stravinsky

Three songs from Shakespeare

Text: William Shakespeare

1. Music for a heare (Sonnet VIII)

Music to heare, why hear'st thou music saddly?
Sweets with sweets warre not, joy delights in joy:

Why lov'st thou that which thou receav'st not
gladly,
Or else receav'st with pleasure thine annoy?

If the true concord of well tuned sounds,
By unions married to offend thine eare,
They do but sweetly chide thee who confound

In singleness the part that thou should'st beare:

Mark how one string, sweet Husband to
another,
Strikes each in each by mutual ordering;
Resembling sire, and child, and happy mother,

Who all in one, one pleasing note dosing:
Whose speechless song being many seeming one,
Sings this for thee thou single wilt prove none.

2. Full fathom five

(Song of Ariel, *The tempest*, Act I, Scene 2)

Full fathom five thy Father lies,
Of his bones are corral made:
Those are pearles that were his eies,
Nothing of him that doth fade,
But doth suffer a Seachange
Into something rich and strange.
Sea-nymphs hourly ring his knell:
Ding dong, ding dong.
Heark! Now I hear them;
Ding dong bell.

3. When Daisies pied

(*Love's Labour's lost*, "Spring", Act V, Scene 2)

When Daisies pied, and Violets blue

Tres cançons de Shakespeare

1. Música per a escoltar (Sonet VIII)

Música per escoltar, per què l'escoltes tristament?
La dolçor no lluita amb la dolçor, la joia s'alegra
amb la joia.

Per què estimes el que no t'agrada rebre,

i reps amb plaer el que et molesta?

Si l'íntima concordança de sons ben afinats,
casats per la unió ofèn les teves oïdes,
no fan més que renyar suaument els qui
confonen
la veu solitària que hauríeu de compartir.

Nota com les cordes, dolça consort l'una de
l'altra,
toquen conjuntament en un ordre mutu;
semblants al pare, el fill i la mare feliç,

quan tots junts canten una agradable melodia:
essent la seva cançó sense paraules moltes
que semblen una, canta aquesta per a tu sola.

2. Cinc brases d'aigua

(Cançó d'Ariel de *La tempesta*, acte I, escena 2)

El teu pare jeu enterrat sota cinc brases d'aigua,
dels seus ossos s'ha fet corall.
Són perles el que eren els seus ulls,
res d'ell s'ha dispersat,
sinó que tot ha sofert la transformació del mar
en quelcom ric i estrany.
Les ondines fan sonar cada hora la seva campana:
Ding, dong! Ding, dong!
Escolteu! Ara les sento!
Ding, dong!... Dang!

3. Quan margarides bigarrades

("La primavera" de *Treballs d'amor perduts*, acte
V, escena 2)

Quan margarides bigarrades i violetes blaves,

And Cuckoo-buds of yellow hew:
And Lady-smokes all silver white,
Do paint the meadows with delight.
The cuckoo, then on ev'ry tree
Cuckoo,
Cuckoo, cuckoo: o word of fear,
Unpleasing to a married ear.

When shepherds pipe on oaten straws,
And marry larks are ploughmen's clocks,
When turtles tread, and rooks, and daws,
And maidens bleach their summer
smocks,

The cuckoo, then on ev'ry tree
Cuckoo,

Cuckoo, cuckoo: o word of fear,
Unpleasing to a married ear.

Tres cançons per a flauta, clarinet i veu. 1953

Maurice Ravel

Chansons madécasses

Text: Évariste Desiré de Forges

1. Nahandove ô belle Nahandove !

Nahandove, ô belle Nahandove !
L'oiseau nocturne a commencé ses cris,
la pleine lune brille sur ma tête,
et la rosée naissante humecte mes cheveux.
Voici l'heure ; qui peut t'arrêter,
Nahahndove, ô belle Nahandove !

Le lit de feuilles est préparé ;
je l'ai parsemé de fleurs et d'herbes
odoriférantes ;
il est digne de tes charmes,
Nahandove, ô belle Nahandove !

Elle vient. J'ai reconnu la respiration
précipitée que donne une marche rapide ;
j'entends le froissement de la pagne qui
l'enveloppe ;
c'est elle, c'est Nahandove, la belle Nahandove !

Reprends haleine, ma jeune amie ;
repose-toi sur mes genoux.

i cucuts en capoll de color groc,
i cardamines blanques com la plata
pinten les praderes amb plaer.
El cucut, llavors en tots els arbres,
cucut,
cucut, un món de por,
desagradable per a una orella casada.

Quan els pastors xiulen sobre canyes de civada,
i alegres aloses desperten els llauradors,
quan tórtores, gralles i grues s'aparellen
i les noies blanquegen les seves bruses
d'estiu,

el cucut, llavors en tots els arbres,
cucut,

cucut, cucut, un món de por,
desagradable per a les orelles casades.

1. Nahandove, oh bella Nahandove!

Nahandove, oh bella Nahandove!
L'ocell nocturn ha començat els seus crits,
la lluna plena lluu sobre el meu cap,
i la rosada naixent humiteja els meus cabells.
És l'hora; qui pot retardar-te,
Nahandove, oh bella Nahandove!

El llit de fulles està preparat;
hi he espargit flors i herbes odoríferes;

és digne dels teus encisos,
Nahandove, oh bella Nahandove!

Ja ve. He reconegut la respiració
precipitada que dona una marxa ràpida;
sento el frec del tapall que la cobreix;

és ella, és la Nahandove, la bella Nahandove!

Reprèn l'alè, jove amiga;
reposa sobre els meus genolls.

Que ton regard est enchanteur !
Que le mouvement de ton sein est vif et délicieux
sous la main qui le presse ! Tu souris,
Nahandove, ô belle Nahandove !

Tes baisers pénètrent jusqu'à l'âme ;
tes caresses brûlent tous mes sens ;
arrête, ou je vais mourir.
Meurt-on de volupté,
Nahandove, ô belle Nahandove !

Le plaisir passe comme un éclair.
Ta douce haleine s'affaiblit,
tes yeux humides se referment,
ta tête se penche mollement,
et tes transports s'éteignent dans la langueur.
Jamais tu ne fus si belle,
Nahandove, ô belle Nahandove !

Tu pars, et je vais languir dans les regrets et les désirs.
Je languirai jusqu'au soir.
Tu reviendras ce soir,
Nahandove, ô belle Nahandove !

2. Aoua!

Méfiez-vous des blancs,
habitants du rivage.
Du temps de nos pères,
des blancs descendirent dans cette île ;
on leur dit: Voilà des terres,
que vos femmes les cultivent.
Soyez justes, soyez bons,
et devenez nos frères.

Les blancs promirent, et cependant
ils faisaient des retranchements.
Un fort menaçant s'éleva ;
le tonnerre fut renfermé
dans des bouches d'airain ;
leurs prêtres voulurent nous donner
un Dieu que nous ne connaissons pas ;
ils parlèrent enfin
d'obéissance et d'esclavage:
Plutôt la mort !
Le carnage fut long et terrible ;
mais, malgré la foudre qu'ils vormissaient,
et qui écrasait des armées entières,
ils furent tous exterminés.

Que encisadora és la teva mirada!
Que viu i deliciós és el moviment del teu pit
sota la mà que el prem! Somrius,

Nahandove, oh bella Nahandove!

Els teus petons penetren fins a l'ànima;
les teves carícies encenen tots els meus sentits;
detura't, o em moriré.
Hom mor de voluptuositat,
Nahandove, oh bella Nahandove!

El plaer passa com un llamp.
El teu dolç alè s'afebleix,
els teus ulls humits es tanquen,
el cap s'inclina suaument,
i els transports s'apaguen lànguidament.
Mai no fores tan bella,
Nahandove, oh bella Nahandove!

Te'n vas, i m'anorrearé en queixes i anhels.

M'anorrearé fins al vespre.
Tornaràs aquest vespre,
Nahandove, oh bella Nahandove!

2. Aua!

Desconfieu dels blancs,
habitants de la riba.
En els temps dels nostres pares
els blancs arribaren a aquesta illa;
hom els digué: Heus ací unes terres
que cultiven les vostres dones.
Sigueu justos, sigueu bons,
i convertiu-vos en les nostres germans.

Els blancs prometeren, i amb tot,
feren supressions.
Es construí un fort amenaçador;
es tancà el tro
en boques de bronze;
els seus sacerdots volgueren donar-nos
un Déu que no coneixíem;
parlaren finalment
d'obeïment i d'esclavatge.
Abans la mort!
La carnisseria fou llarga i terrible;
però, malgrat els raigs que vomitaven
i que esclafaren exèrcits sencers,
foren tots exterminats!

Méfiez-vous des blancs!

Nous avons vu de nouveaux tyrans,
plus forts et plus nombreux,
planter leur pavillon sur le rivage:
le ciel a combattu pour nous;
il a fait tomber sur eux les pluies,
les tempêtes et les vents empoisonnés.
Ils ne sont plus, et nous vivons libres.
Méfiez-vous des blancs,
habitants du rivage.

3. Il est doux

Il est doux de se coucher, durant la chaleur,
sous un arbre touffu, et
d'attendre que le vent du soir amène la fraîcheur.

Femmes, approchez. Tandis que je me repose
ici sous un arbre touffu, occupez
mon oreille par vos accents prolongés. Répétez
la chanson
de la jeune fille, lorsque ses doigts tressent la
natte ou lorsqu'assise
auprès du riz, elle chasse les oiseaux avides.

Le chant plaît à mon âme. La danse est pour
moi presque
aussi douce qu'un baiser. Que vos pas soient
lents; qu'ils imitent les
attitudes du plaisir et l'abandon de la volupté.

Le vent du soir se lève; la lune commence à
briller au travers
des arbres de la montagne. Allez, et préparez le
repas.

Cicle de tres cançons, M. 78. 1925-26

Desconfieu dels blancs!

Hem tornat a veure tirans,
més forts i més nombrosos,
que plantaren llurs banderes a la riba:
el cel ha combatut per nosaltres;
ha fet caure sobre ells les pluges,
les tempestes i els vents enverinats.
Ja no hi són, i vivim lliures.
Desconfieu dels blancs,
habitants de la riba.

3. És dolç

És dolç ajeure's, durant la calor, sota un arbre
frondós,
i esperar que el vent del vespre porti la frescor.

Dones, acosteu-vos. Mentre jo reposo aquí
sota l'arbre frondós, ocupeu
la meva orella amb els vostres sons prolongats.
Repetiu la cançó
de la noia quan els seus dits trenen els cabells o
quan asseguda
prop de l'arròs, espanta els àvids ocells.

El cant li agrada a la meva ànima. La dansa és
per a mi quasi
tan dolça com un bes. Signin lentes les vostres
passes que imitin
actituds de plaer i l'abandó de la voluptuositat.

S'aixeca el vent al vespre; la lluna comença a
brillar a través
dels arbres de la muntanya. Aneu, i prepareu el
sopar.

Richard Strauss

Drei Lieder der Ophelia

Text: William Shakespeare

(Aus *Hamlet*, Akt IV, Szene 5)

(Deutsche Übersetzung: Karl Simrock)

1.
Wie erkenn' ich dein Treulich
Vor den andern nun?
An dem Muschelhut und Stab
Und den Sandalschuh'n.

Er ist todt und lange hin,
Todt und hin, Fräulein.
Ihm zu Häupten grünes Gras,
Ihm zu Fuß ein Stein. –
O, ho!

Auf seinem Bahrtuch, weiß wie Schnee,
Viel liebe Blumen trauern:
Sie gehn zu Grabe naß, o weh,
Von Liebesschauern.

2.
Guten Morgen, s' ist Sankt Valentinstag,
So früh vor Sonnenschein
Ich junge Maid am Fensterschlag
Will eurer Valentin sein.

Der junge Mann thät Hosen an,
Thät auf die Kammerthür
Ließ ein die Maid, die als 'ne Maid
Ging nimmermehr herfür.

Bei Sankt Niklas und Charitas,
Ein unverschämt Geschlecht!
Ein junger Mann thut's wenn er kann,
Fürwahr, das ist nicht recht.

Sie sprach: Eh' ihr gescherzt mit mir,
Verspracht ihr mich zu frei'n.
Ich bräch's auch nicht, bei'm Sonnenlicht!
Wär'st du nicht kommen herein.

3.
Sie trugen ihn auf der Bahre bloß,
Lieder ach leider den Liebsten!
Manche Thräne fiel in des Grabes Schooß –
Fahr' wohl, fahr wohl, meine Taube!

Tres cançons d'Ofèlia

Text: William Shakespeare

(De *Hamlet*, acte IV, escena 5)

(Traducció alemanya de Karl Simrock)

1.
Com reconèixer el meu amor fidel
entre els altres?
En la petxina al capell i al bastó
i en les sandàlies.

És mort i ja fa temps,
mort fa temps, senyoreta!
Herba verda al seu cap,
una pedra als seus peus.
Ohò!

Damunt de la seva mortalla, blanca com la neu,
ploren moltes flors gentils.
Ai de mi! Van nues a la tomba
amb calfreds d'amor.

2.
Bon dia, és la festa de Sant Valentí,
ben aviat, abans que llui el sol.
jo, donzella a la finestra,
seré el vostre Valentí.

El jove es posà els pantalons,
obrí la porta de la cambra,
i invità a la donzella que, com a donzella
ja no sortí mai més.

Per sant Nicolau i santa Caritat!
Un sexe desvergonyit!
Tots els joves fan el que poden,
encara que no estigui bé.

Ella digué: abans de jugar amb mi,
em prometeres casar-te amb mi.
I ho hauria fet a la llum del sol
si no m'haguessis deixat entrar!

3.
Portaren l'estimat despullat sobre la llitera,
quina desgràcia, ai, quina desgràcia!
I caigueren moltes llàgrimes sobre la tomba...
Adeu-siau, adeu-siau, colom meu!

Mein jung' frischer Hansel ist's der mir gefällt,
Und kommt er nimmermehr?
Und kommt er nimmermehr?
Er ist todt, o weh!
In dein Todbett geh,
Er kommt dir nimmermehr.

Sein Bart war weiß wie Schnee,
Sein Haupt wie Flachs dazu:
Er ist hin, er ist hin,
Kein Trauern bringt Gewinn:
Mit seiner Seele sei Ruh!

Und mit allen Christenseelen!
Darum bet' ich – Gott sei mit euch!

Tres lieder, op. 67/1-3, RSWV 238/1-3. 1918

Johannes Brahms

Ophelia-Lieder

Text: William Shakespeare

(Aus *Hamlet*, Akt IV, Szenen 5 und 6)

(Deutsche Überstezung: A.W. Schlegel)

Cinc *lieder*, WoO 22. Viena, novembre del 1873

1.
Wie erkenn ich mein Treulich
Vor andern nun?
An dem Muschelhut und Stab
Und den Sandelschuhn.
Er ist lange tot und hin,
Tot und hin, Fräulein!
Ihm zu Häupten ein Rasen grün,
ihm zu Fuß ein Stein.

2.
Sein Leichehemd, weiß wie Schnee zu sehn,
Geziert mit Blumensegen,
Das unbetränzt zum Graben musßt' gehn
Von Liebesregen.

3.
Auf morgen ist Sankt Valentins Tag,
Wohl an der Zeit so früh,
Und ich, 'ne Maid am Fensterschlag,
Will sein Eu'r Valentin.
Er war bereit, tät an sein Kleid,

És el meu Hansel jove i fresc el que m'agrada,
i mai no tornarà?
I mai no tornarà?
És mort, ai de mi!
Ves al teu llit de mort,
no tornarà mai més.

La seva barba era blanca com la neu,
el seu cap era com el lli.
Se n'ha anat, se n'ha anat,
i cap dol donarà un profit
a la pau de la seva ànima!

I a totes les ànimes cristianes!
Per això prego... Déu sia amb vosaltres!

Tres lieder, op. 67/1-3, RSWV 238/1-3. 1918

Cançons d'Ofèlia

Text: William Shakespeare

(De *Hamlet*, acte IV, escenes 5 i 6)

(Traducció alemanya: A.W. Schlegel)

1.
Com reconèixer el meu amor fidel
en la petxina al capell i al bastó
i en les sandàlies.

És mort i ja fa temps,
mort fa temps, senyoreta!
Herba verda al seu cap,
una pedra als seus peus.

2.
La seva mortalla, blanca com la neu,
ornada amb flors gentils,
hagué d'anar a la tomba privada
de llàgrimes d'amor.

3.
Demà és la festa de Sant Valentí,
encara és molt aviat,
i jo, una donzella a la finestra,
seré el vostre Valentí.
Ell estava a punt, es posà el vestit,

Tät auf die Kammertür,
Ließ ein die Maid, die als 'ne Maid
Ging nimmermehr herfür.

4.
Sie trugen ihn auf der Bahre bloß,
Leider, ach leider!
Und manche Trän' fiel in Grabes Schoß –
Ihr müßt singen: “'nunter!
Und ruft ihr ihn 'nunter.”
Denn traut lieb Fränzel ist all meine Lust.

5.
Und kommt er nicht mehr zurück?
Und kommt er nicht mehr zurück?
Er ist tot, o weh!
In dein Totbett geh,
Er kommt ja nimmer zurück.
Sein Bart war weiß wie Schnee,
Sein Haupt den Flachse dazu.
Er ist hin, ist hin,
Und kein Leid bringt Gewinn:
Mit helf' ihm ins Himmelsreich

Zwei Gesänge, op. 91

Gestillte Sehnsucht
Text: Friedrich Rückert

In goldnen Abendschein getaucht,
Wie feierlich die Wälder stehn!
In leise Stimmen der Vöglein hauchet
Des Abendwindes leises Wehn.
Was lispeln die Winde, die Vögelein?
Sie lispeln die Welt in Schlummer ein.

Ihr Wünsche, die ihr stets euch reget
Im Herzen sonder Rast und Ruh'!
Du Sehnen, das die Brust bewegt,
Wann ruhest du, wann schlummerst du?
Beim Lispeln der Winde, der Vögelein,
Ihr sehenden Wünsche, wann schlaft ihr ein?

Ach, wenn nicht mehr in goldne Fernen
Mein Geist auf Traumgefieder eilt,
Nicht mehr an ewig fernen Sternen
Mit sehndem Blick mein Auge weilt;

Dann lispelt die Winde, die Vögelein
Mit meinem Sehnen mein Leben ein.

Lied per a contralt, viola i piano, op. 91/1. Mürzuschlag, estiu del 1884

obri la porta de la cambra,
i invità la donzella que, com a donzella
ja no sortí mai més.

4.
El portaren despullat sobre la llitera,
quina desgràcia, ai, quina desgràcia!
I caigueren moltes llàgrimes sobre la tomba...
Heu de cantar: “En el fons!
i crideu-lo en el fons”.
Perquè l'estimat Fränzel és tota la meva joia.

5.
I mai més no tornarà?
I mai més no tornarà?
És mort, ai de mi!
Ves al teu llit de mort,
no tornarà mai més.
La seva barba era blanca com la neu,
el seu cap era com lli.
Se n'ha anat, se n'ha anat,
i cap dol ens donarà un profit
que l'ajudi en el regne del cel.

Nostàlgia calmada

Que solemnes estan els boscos
banyats per la llum daurada del capvespre!
Els ocellets canten amb veu baixa
entre els hálits lleugers dels vents vespertins.
Què murmuren els vents i els ocellets?
Inviten el món a dormir.

Anhels, que sempre empenyeu el meu cor,
sense descans, sense repòs!
Melangia que commous el meu pit,
quan reposaràs, quan dormiràs?
Quan us adormireu, melangiosos anhels,
amb els murmuris dels vents i els ocellets?

Ai, quan el meu esperit no s'envoli més
a les ales del somni cap a daurades llunyanies,
quan els meus ulls no es deturin més
a les eternes estrelles llunyanes amb mirada
melangiosa,
llavors murmuraran els vents i els ocellets
de la meva vida i dels meus anhels.

Emanuel Giebel

Geistliches Wiegenlied

(Nach Lope de Vega)
Lied per a contralt, viola i piano, op. 91/2.
Viena, 1863-64

*(Josef, lieber Josef mein,
Hilf mir wieg'n mein Kindelein,
Gott der wird dein Lohne sein,
Im Himmelreich der Jungfrau Sohn,
Maria).*

Die ihr schwebt um diese Palmen
In Nacht und Wind,
Ihr heiligen Engel,
Stillet die Wipfel!
Es schlummerte mein Kind.

Ihr Palmen von Bethlehem
In Windesbrausen,
Wie mögt ihr heute
So zornig sausen!
O rauscht nicht also!
Schweiget, neiget euch leis und lind;
Stillet die Wipfel!
Es schlummerte mein Kind.

Der Himmelsknabe duldet Beschwerde;
Ach, wie so müd er ward
Vom Leid der Erde.
Ach, nun im Schlaf ihm leise gesänftigt
Die Qual zerrint.
Stillet die Wipfel!
Es schlummerte mein Kind.

Grimmige Kälte sauselt hernieder;
Womit nur deck ich
Des Kindleins Glieder!
O all ihr Engel,
Die ihr geflügelt wandelt im Wind,
Stillet die Wipfel!
Es schlummerte mein Kind.

El poema de Geibel és una adaptació de la nadala *Pues andáis en las palmas* de Lope de Vega; la primera estrofa, qualificada a la partitura com a “cançó antiga”, està confiada a la viola i, eventualment, es pot cantar.

Cançó de bressol sagrada

(Traduït de Lope de Vega)

*(Josep, mon estimat Josep,
ajuda'm a bressolar el meu fillet,
Déu t'ho recompensarà,
en el regne celestial del Fill de la Verge
Maria).*

Vosaltres que agiteu aquestes palmes
en la nit i en els vents,
àngels sants,
emmudiu el ramatge,
el meu fill s'ha adormit.

Palmes de Betlem,
que mouen, irats,
els furiosos vents
ressonants!
No feu tant d'enrenou!
Moveu-vos més suaument, amb més dolçor!
Emmudiu el ramatge,
el meu fill s'ha adormit.

El nen diví està queixós;
ai, està molt cansat
dels mals de la terra.
Ai, endolciu ara suaument el seu son,
esvaïu el dolor.
Emmudiu el ramatge,
el meu fill s'ha adormit.

Gels rigorosos l'estan envoltant;
i només amb ells
puc abrigar els seus membres!
O tots vosaltres, àngels,
que voleu enmig del vent,
emmudiu el ramatge,
el meu fill s'ha adormit.

Leoš Janáček

Ríkadla

Popular

1. Leze krtek podle meze
Leze krtek podle meze,
Vym rruje louku.
Sysel za ním pytle veze,
Re bude mlit mouku.

2. Karel do pekla zajer
Karel do pekla zajer
Na bílém koni, rert ho tam honí.
Nevrdr kudy, koupil si dudy.
Nevrdr jertr, koupil si klertr.
Nevrdr i nic, koupil si klír.

3. Franta rasd, hrál na basu
Franta rasdm hrál na basu,
Stáre krávr u ocasu.
Starà kráva byla ráda,
Re má Frantu kamaráda.

4. Drlám, drlám kázání
Drlám, drlám akázání
Rtyri korcky svázánr,
A pátr pes, vlez,
Ukrad tam totpinku,
Brrel s ní tynku;
Potkala ho kráva,
To byla jeho máma;
Potkal ho bulířek,
To byl ten tatířek,
Potkal ho bejrek,
To byl ten strejrek;
Potkal he hreberek,
To byl ten drerderek.
Potkala ho kozirka,
To byla jeho babirka!

5. Hó, hó, krávi dó
Hó, hó, krávi dó,
Nesó mlíko pod vodó,
Nesó mlíko pul ridlíka.
Kde ja nare jalova?
U boríko kostela.
Kostel se borí,
Stodola horí.
Skor panenka do vody,

Cançons infantils

1. El talp avança de mica en mica
El talp avança de mica en mica, prop de la tanca
que reparteix l'hort.
La marmota és darrere d'ell amb un sac,
perquè va a moldre una mica de farina.

2. Karel cavalcava cap a l'infern
Karel cavalcava cap a l'infern
en un cavall blanc, perseguit per un diable.
No sabia per on anar, i comprà algunes gaites.
Encara no ho sabia, i comprà unes alicates.
No sabia res, i comprà una clau.

3. Franta, el fill de l'escorxadador, tocava la viola
Franta, el fill de l'escorxadador, tocava la viola,
voltant la cua de la vella vaca.
La vella vaca estava molt contenta
de tenir Franta com amic.

4. Estic fent una xerradeta
Estic tenint un xerradeta,
amb quatre gats molt interessats,
i el cinquè, un gos, entrà a la cuina,
robà unes torrades,
i corregué amb elles per la plaça;
es trobà una vaca,
que era la seva mama;
es trobà un petit brau,
que era el seu papa;
es trobà un vedell,
que era el seu oncle;
es trobà un poltre,
que era el seu avi;
es trobà un cabrit,
que era la seva àvia!

5. Ho, ho, surten les vaques
Ho, ho, surten les vaques,
baixant llet cap a l'aigua,
portant mig cullerot ple de llet.
On és la nostra vedella?
A l'església,
l'església s'està esfondrant,
el graner es crema,
salta a l'aigua, estimada,

Már tam zlaté korály.
Nar bych já tam skákala,
Sukrnky si máchala,
Kde bych si je surila?
U pastrra v koutku,
Na zeleném proutku.

6. Koza bílá hrurky sbírá
Koza bílá hrurky sbírá,
Strakatá je trese.
Bílá je ponese
Zitra do Kolína!

7. Varek, parek, bubeník
Varek, parek, bibeník,
Zahnal kozy za rybnířik.
Kozy se mu splarily,
Do vody mu skorily.

8. Frantíku, Frantíku
Frantíku, Frantíku,
Dobrá kara na mlíku,
Erre leprí na snetnr,
Ale sa ati nedostane!

Cicle de vuit cançons per a cor de cambra i deu instruments. 1924

Antonín Dvořák

Má píseň zas mi láskou zní

Text: Adolf Heyduk

Cancó per a veu i piano, op. 5/1. 1880

Má píseň zas mi láskou zní,
když starý den umírá,
a chudý mech kdy na šat svůj
si tajně perle sbírá.

Má píseň v kraj tak toužně zní,
když svetem noha bloudí;
jen rodné pusty dálinou
zpěv volně z ňader proudí.

Má píseň hlučně láskou zní,
když bouře běží plání;
když těším se, že bídy prost
dlí bratr v umírání.

hi ha alguns collarets daurats per a tu.
Per què he de saltar,
s'esquixarien els meus enagos,
on els podria eixugar?
A casa del pastor, allà dalt a la cantonada,
en una branca verda.

6. Un cabró blanc està collint peres
Un cabró blanc està collint peres,
un de pigallat les sacseja perquè caiguin,
el blanc les portarà
demà a Kolína!

7. Varek i Parek, els timbalers
Varek i Parek , els timbalers,
portaren llurs cabrons al bassal.
Els cabrons es separaren d'ell
i saltaren a l'aigua.

8. Frantik, Frantik
Frantik, Frantik,
és bona la sèmola amb llet,
encara millor amb crema,
però no te les faràs teves!

Sona la meva cançó

Sona la meva cançó, un psalm d'amor,
el dia comença a declinar,
quan la molsa, amb les tiges marcides,
beu perles secretament.

Sona plena de ganes de caminar,
quan recorrem el món,
només a l'àmplia planura de la Puszta
pot sonar alegre el meu cant.

Sona la meva cançó plena també d'amor,
quan s'enrabiien les tempestes de l'ermot;
quan alliberat fins al darrer alè
s'aixequi el pit del germà.

Široké rukávy a široké gatě

Text: Adolf Heyduk

Široké rukávy a široké gatě
volnější cigánu nežli dolman v zlatě.
Dolman a to zlato bujná prsa svírá;
pod ním volná píseň násilně umírá.
A kdo raduješ se, tvá kdy píseň v květě,

přej si, aby zašlo zlato v celém světě!

Cançó per a veu i piano, op. 55. 1880

Mé srdce často v bolesti

Text: Gustav Pflieger-Moravsky

Mé srdce často v bolesti
Se teskně zadumá,
Ó, že ta láska trnů
A bolestí tolik má.

Ta láska přejde jako sen,
tak krásná, spanilá
A za kratinko upne jen
Se na ní mohyla.

A na mohylu kámen dán,
Nad nímž tam lípa bdí
A na kameni nápis psán:
Zde srdce zvadlé spí
Zde puklé srdce spí!

Cançó per a veu i piano, op. 2/3

Žalo dievča, žalo trávu

Popular

Žalo dievča, žalo trávu
neďaleko Temešváru,
keď našalo, poviazalo,
na šuhajka zavolalo:

“Šuhaj, šuhaj z druhej strany,
poď mi dvíhať batoh trávy!”
Nech ti dvíha otec, máti,
nechce-li ťa za mňa dáti.

Vestits corrents grans, amples i airosos

Vestits corrents grans, amples i airosos,
els prefereixen els gitanos a l'or i la seda!
Sí! el vestit d'or oprimeix massa el pit,
ofega els sons alegres d'una lliure cançó.
El que gaudeix de debò amb l'empenta d'una
cançó
desitja que tot l'or desaparegui del món!

El meu cor s'afligeix sovint

El meu cor s'afligeix sovint
i se sent deprimít,
oh, l'amor implica tants destrets
i sofriments!

L'amor passa com un somni,
graciós i encantador,
però hi ha un moment en què tot
el que en queda és una tomba.

I a la tomba s'hi posa una pedra,
sobre la qual fa guàrdia un til·ler,
i hi ha una inscripció a la pedra:
“Aquí reposa un cor que es va assecar,
aquí reposa un cor trencat.”

Segava l'herba una noia

Segava l'herba una noia
a prop del poblet de Tamesvar,
en acabar, reposà a la vora d'un rierol
i cridà al seu estimat:

“Vine, estimat, vida meva,
porta'm la meva càrrega!”
Que ho portin els teus,
si ens deixen casar!

Ešte ťa len kolimbali,
už ťa za mňa slubovali:
ešte si len húsky pásala,
už si v mojom srdci riasla.

Cançó per a veu i piano, op. 73/2. 1886

Když mne stará matka zpívat

Text: Adolf Heyduk

Když mne stará matka zpívat, zpívat učivala,
podívno, že často, často slzivala.
A ted' také pláčem snědé líce mučím,
když cigánské děti hrát a zpívat učím!

Cançó per a veu i piano, op. 55/4. 1880

Struna naladěna

Text: Adolf Heyduk

Struna naladěna,
hochu, toč se v kole,
dnes, snad dnes převysoko,
zejtra, zejtra, zejtra zase dole!

Pozejtří u Nilu
za posvátným stolem;
struna již, struna naladěna,
hochu, toč, hochu, toč se kolem!

Cançó per veu i piano, op. 55/5. 1880

Encara eres al bressol,
i ja em prometeren la teva mà:
encara portaves les oques al camp,
i ja et portava al meu cor.

Quan la vella mare m'ensenyava a cantar

Quan la vella mare m'ensenyava a cantar,
que estrany, a vegades plorava,
ara turmento les negres galtes amb llàgrimes,
quan vull ensenyar als nens a cantar i jugar!

Les cordes afinades

Les cordes afinades,
els nois balleu en rondalla,
avui contents, molt contents,
demà més apagats amb la vella cançó!

El dia següent, a la vorera del Nil,
sagrat per als pares,
afinades les cordes, afinades les cordes,
salteu en la dansa, salteu adelerats!

Discografia

E. Chausson:

Chanson perpétuelle, op. 37

Soirée Magdalena Kožená & Friends.
Magdalena Kožená, mezzosoprano. Simon Rattle, piano. Rahel Maria Rilling i Wolfram Brandl, violins. Yulia Deyneka, viola. David Adorján, violoncel. Andrew Marriner, clarinet. Kaspar Zehnder, flauta. Pentatone.

Jessye Norman, soprano. Michel Dalberto, piano. Ronald Patterson i Salvatore Sansalone, violins. Jean-Pierre Pigerre, viola. Lane Anderson, violoncel. Erato.

Janet Baker, mezzosoprano. Melos Ensemble. Decca.

I. Stravinsky:

Three songs from William Shakespeare

Soirée Magdalena Kožená & Friends. Pentatone.

Cathy Berberian, mezzosoprano. The Columbia Chamber Ensemble. Igor Stravinsky, director. Sony.

Anne Murray, mezzosoprano. Ensemble Intercontemporaine. Pierre Boulez, director. Deutsche Grammophon.

J. Brahms:

Cinc cançons d'Ofèlia

Soirée Magdalena Kožená & Friends. Pentatone.

Jessye Norman, soprano. Daniel Barenboim, piano. Deutsche Grammophon.

Juliane Banse, soprano. Helmut Deutsch, piano. CPO.

Christine Schäfer, soprano. Graham Johnson, piano. Hyperion.

Enregistraments disponibles a Spotify i altres serveis i plataformes de música digital
Selecció a càrrec de Javier Pérez Senz, periodista i crític musical

R. Strauss:

Tres cançons d'Ofèlia

Soirée Magdalena Kožená & Friends.
Pentanone.

Elisabeth Schwarzkopf, soprano. Glenn Gould, piano. Sony.

Felicity Lott, soprano. Graham Johnson, piano. Wigmore Hall.

Anne Schwanewilms, soprano. Roger Vignoles, piano. Hyperion.

M. Ravel:

Chansons madécasses

Soirée Magdalena Kožená & Friends.
Pentatone.

Madeline Grey, mezzosoprano. Maurice Ravel, piano. Philips.

Jessye Norman, soprano. Ensemble Intercontemporaine. Pierre Boulez. Sony.

Frederica von Stade, mezzosoprano. Martin Katz, piano. Membres de la Boston Symphony Orchestra. Sony.

L. Janáček:

Ríkadla

Soirée Magdalena Kožená & Friends.
Pentatone.

Playlist

Un monstre de la literatura universal com Shakespeare i un drama existencial com *Hamlet* havien d'inspirar, per força, compositors de totes les èpoques, tendències i estètiques. De l'obra del gegant anglès ha sorgit molta música. Des d'òperes i cançons a música instrumental.

Ambroise Thomas: *Hamlet*

Les múltiples versions operístiques de *Hamlet* mai han assolit un reconeixement unànime, però la més popular està vinculada a la *Grand opéra* francesa del segle XIX. La va escriure Ambroise Thomas amb un tractament melodramàtic, obviant el component filosòfic i atorgant un accentuat protagonisme al personatge d'Ofèlia. Simon Keenlyside, Natalie Dessay, Orquestra del Gran Teatre del Liceu, Bertrand de Billy, DVD. EMI.

Hector Berlioz: *Simfonia Fantàstica*

L'any 1827 la companyia teatral de Charles Kemble va sacsejar el món intel·lectual francès en interpretar *Otello*, *Romeu i Julieta* i *Hamlet* a l'Odéon de París. Entre els espectadors, un jove compositor que es va obsessionar amb la *prima donna* de la companyia, Harriet Smithson, amb qui, després de moltes vicissituds, es va acabar casant. Aquell jove es deia Hector Berlioz i de l'impacte d'aquelles representacions –i d'algun estupefaent– va sorgir la *Simfonia Fantàstica*.

Frédéric Chopin: *Nocturn, en Sol menor, op. 15 n.º 3*

Chopin no va ser immune a l'impacte que Shakespeare va tenir en el romanticisme francès. El 1830 compon aquest famós *Nocturn*, en el manuscrit del qual es pot llegir: “*Després d'una interpretació de Hamlet*”; després Chopin va ratllar el comentari i el va substituir per un de més enigmàtic: “*Que ho descobrim ells mateixos*”. Maria João Pires, DG.

Ernest Chausson: *Trois chansons de Shakespeare, op. 28*

Avui escoltarem la *Chanson perpétuelle* de Chausson, però el compositor francès també va posar

música a textos de Shakespeare en tres cançons escrites entre l'any 1890 i el 1897. En una d'aquestes, la *Chanson d'Ophélie*, es percep la sensualitat i el cromatisme característic del *fin-de-siècle* francès. Felicity Lott, Graham Johnson, Hyperion.

Gerald Finzi: *Let us garlands bring, op. 18*

Quin compositor anglès es pot resistir a la poètica shakespeariana? Des de Purcell fins a Thomas Adès, tots, en algun moment i en qualsevol format, han partit de l'obra del geni per crear material musical. Pel que fa a les cançons, Gerald Finzi, compositor poc conegut de la primera meitat del segle XX, ens va deixar aquest cicle de cinc cançons ple d'arravatament líric. Bryn Terfel, Malcolm Martineau, DG.

P. I. Txaikovski: *Obertura-fantasia Hamlet, op. 67*

Txaikovski va compondre diverses obres a partir de Shakespeare, com *Romeu i Julieta* o *La tempesta*, però a *Hamlet* es va acostar dues vegades, mentre escrivia la seva *Cinquena Simfonia*. Mitjançant una música incidental i l'*Obertura-fantasia*. “*¿Es possible expressar en música la profunditat de la tragèdia i la personalitat del príncep de Dinamarca?*”, demanava en una carta al seu germà Módest. New York Philharmonic, Leonard Bernstein. CBS

Franz Liszt: *Hamlet, S. 104*

La veu d'Ofèlia i la de *Hamlet* es perceben i entrecreuen en el poema simfònic que Franz Liszt va dedicar a l'obra mestra shakespeariana, tot creant el contrast entre pau i turment tan característic de l'autor. És el desè dels seus poemes simfònics i va ser creat a Weimar entre el 1849 i 1854. London Philharmonic Orchestra, Bernard Haitink. DG.

Mecenes Protectors

Mecenes d'Honor

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Aenor – Armand Basi – Bagués-Masriera Joiers – Bankia – Catalonia Hotels & Resorts – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Col·legi Oficial d'Òptics Optometristes de Catalunya – Deloitte – Eurofirms ETT S.L.U. – Fundació Antiques Caixes Catalanes BBVA/CX – Fundació Caixa d'Enginers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – La Fageda – Quadis – Roca Junyent, S.L.P. – Saba Infraestructures, S.A. – Samsung Electronics Iberia S.A.U. – Scasi Soluciones de Impresión S.L. – Serunió – Yamaha Music Europe

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Diagonal Inversiones Capital AV, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme S.L. – Teatre Romea – Veolia Serveis Catalunya S.A.U.

Membres Palau XXI

Mª Dolors i Francesc, Elvira Abril, Pere Armadàs Bosch, Rosamaria Artigas i Costajussà, Marta Barnes, professor Rafael I. Barraquer Compte, Mariona Carulla Font, Lluís Carulla Font, Carlos Colomer Casellas, Isabel Esteve Cruella, Josep Ferrer Sala, Pere Grau Vacarisas, Maria José Lavin Guitart, Horaci Miras Giner, Anna Saura Miarnau, Jordi Miarnau Banús, Juan Manuel Soler Pujol, Daniela Turco, Joan Uriach Marsal.

Amb la col·laboració de:

ASSOCIACIÓ
ORFEO
CATALÀ

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Membre de:

EUROPEAN
CONCERT HALL
ORGANISATION

inaem

Concerts recomenats

© Jiyang Chen

Palau Grans Veus Barroc
Dilluns, 16.12.19–20 h
Sala de Concerts

Jakub Józef Orłinski,
contratenor
Il Pomo d'Oro
Maxim Emelyanychev,
clavecí i director

Obres de F. Cavalli, G. A.
Boretti, A. Scarlatti, G.
Bononcini, G. M. Orlandini–
Mattheson, G. F. Händel,
L. A. Predieri, F. B. Conti,
N. Matteis i J. A. Hasse

Preus: 20, 30 i 40 euros

© Marion Koell

Palau Grans Veus Lied
Dissabte, 11.01.20–20 h
Sala de Concerts

Christian Gerhaher, baríton
Gerold Huber, piano

G. Mahler: *Lieder*
En coproducció amb la
Schubertiada-Associació
Franz Schubert

Preus: 20, 30 i 40 euros

Palau Grans Veus Lied
Dimarts, 14.01.20–20 h
Sala de Concerts

Philippe Jaroussky,
contratenor
Jérôme Ducros, piano

Lieder de Schubert i Schu-
mann

Preus: 20, 25, 35, 45 i 60 euros